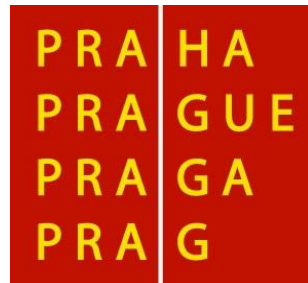

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

**VYHODNOCENÍ
CVIČENÍ BLACKOUT 2014**

V Praze dne 22.4.2014

I. Základní údaje o cvičení

I.1. Téma

Činnost orgánů krizového řízení, základních složek integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) a vybraných organizací při řešení simulace rozsáhlého výpadku dodávky elektrické energie na území hl. m. Prahy, tzv. blackoutu (dále jen „BLACKOUT 2014“).

I.2. Doba provedení cvičení

26.2.2014 od 08,00 hod do 17,00 hod

I.3. Cíle cvičení

Byly stanoveny dva hlavní a tři dílčí cíle cvičení.

Hlavní cíle cvičení:

1. Ověřit reakci a akceschopnost orgánů hl. m. Prahy, základních a ostatních složek IZS, vybraných subjektů kritické infrastruktury a dalších vybraných součinnostních organizací v dané situaci.
2. Ověřit soběstačnost elektrické energie, tepla, plynu, pitné vody a dalších dodávek pro zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva a jejich distribuce na území hl. m. Prahy v případě dlouhodobého přerušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu, včetně jejich obnovení.

Dílčí cíle cvičení:

1. ověřit funkčnost systému předávání informací (vyrozumění) mezi základními a ostatními složkami IZS a připravenost systému varování obyvatelstva,
2. procvičit svolání a činnost krizového štábu hl. m. Prahy
3. motivovat spoluobčany k pocitu zodpovědnosti za svou vlastní připravenost na zvládnutí takovýchto situací.

I.4. Účastníci cvičení

- Krizový štáb hl. m. Prahy
- Magistrát hl. m. Prahy
- Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy
- Krajské ředitelství Policie hl. m. Prahy
- Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy
- Krajské vojenské velitelství hl. m. Prahy - Armáda České republiky
- Městská policie hl. m. Prahy
- ČEPS, a.s.
- PRE Distribuce, a.s.
- Pražská teplárenská, a.s.
- Pražská plynárenská distribuce, a.s.
- Pražské vodovody a kanalizace, a.s.
- Hygienická stanice hl. m. Prahy
- Správa železniční dopravní cesty. s.o.

- Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s.
- Technická správa komunikací
- Pražské služby, a.s.

II. Příprava cvičení

Příprava cvičení probíhala v souladu s “Plánem cvičení Krizového štábu hl. m. Prahy v roce 2014” schváleném na 1. jednání Bezpečnostní rady hl. m. Prahy v roce 2013 dne 30.5.2013. Provedení cvičení bylo projednáno Radou hl. m. Prahy a schváleno usnesením číslo 2020 ze dne 5.11.2013.

II.1. Řídící skupina k přípravě cvičení:

K přípravě cvičení byla ustavena **řídící skupina** ve složení:

• Mgr. Petr Trombik	zastupitel HMP, místopředseda VBL ZHMP
• Ing. Radovan Košťál, Ph.D.	zástupce řed. Magistrátu HMP pro sekci správy města
• Ing. Josef Juránek	ředitel odboru bezpečnosti a krizového řízení MHMP
• Ing. František Ginzl	vedoucí odd. krizového managementu, BKR MHMP
• Jiří Wolf	manažer krizového centra, Magistrát hl. m. Prahy
• mjr. Mgr. Bc. Ondřej Lysý	Policie ČR
• Mgr. Ludvík Klema	Městská policie hl. m. Prahy
• MUDr. Zdeněk Schwarz	Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy
• plk. Ing. Štefan Molnár	Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy
• Ing. Jiří Hradecký	PRE Distribuce, a.s.
• Mgr. Vladimír Zimmer	Pražská teplárenská, a.s.
• Ing. Andor Šándor	bezpečnostní poradce
• Ing. Jiří Šedivý	Generals s.r.o.
• Daniela Kowaliková	Správa služeb hl. m. Prahy

K přípravě cvičení proběhlo celkem 23 jednání a porad řídící skupiny. Cvičící složky byly s přijatými závěry průběžně seznamovány a aktivně se do přípravy cvičení zapojily. Závažným oblastem byla při přípravě cvičení věnována samostatná tematicky zaměřená jednání, kterých se účastnili i zástupci dalších organizací, které se na řešení dané oblasti podílejí. Jednalo se o následující témata:

- 1. Problematika zajištění zásobování potravinami a pitnou vodou:** Tohoto jednání se zúčastnili mimo členů řídící skupiny i zástupci Spravy státních hmotných rezerv a obchodních řetězců: Lidl Česká republika v.o.s., Kaufland Česká republika v.o.s. a Globus ČR. Písemné podklady k dané problematice zaslala společnost Makro Cash & Carry ČR s.r.o. Zástupci ostatních řetězců na výzvu k účasti na jednání nereagovali.
- 2. Problematika dopravy:** Tohoto jednání se mimo členů řídící skupiny účastnili i zástupci Dopravního podniku hl. m. Prahy, Správy železniční dopravní cesty, Technické správy komunikací, Armády České republiky, Správy služeb hl. m. Prahy, Policie České republiky, Městské policie hl. m. Prahy, ROPID, GŘ HZS ČR a Pražských služeb, a.s.
- 3. Problematika zajištění zásobování PHM:** Tohoto jednání se mimo členů řídící skupiny účastnili i zástupci Dopravního podniku hl. m. Prahy, Armády České republiky, GŘ HZS ČR, ČEPS, a.s. a Ministerstva vnitra ČR.

4. Problematika zásobování energiemi

Mimo členů řídicí skupiny se tohoto jednání účastnili i zástupci PREDistribuce, a.s., Pražské teplotní, a.s., Pražské plynárenské distribuce, a.s., Pražských vodovodů a kanalizací, Pražské vodohospodářské společnosti, a.s., ČEPS, a.s. a ČEZ, a.s.

5. Problematika zdravotnictví

Mimo členů řídicí skupiny se těchto jednání účastnili i zástupci Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy, Všeobecné fakultní nemocnice, Ústřední vojenské nemocnice, Institutu klinické a experimentální medicíny, Ústavu hematologie a krevní transfúze, Revmatologického ústavu, nemocnice následné péče, kliniky malvazinky, Ústavu péče o matku a dítě, Thomayerovy nemocnice, Nemocnice na Homolce, Vinohradské fakultní nemocnice, hygienické stanice hl. m. Prahy, SDI nemocnice na Žižkově a Ministerstva zdravotnictví ČR.

6. Problematika spojení:

Těchto jednání se mimo členů řídicí skupiny účastnili i zástupci Českého telekomunikačního úřadu, GŘ HZS ČR, Telefonica Czech Republic, a.s., Vodafone Czech Republic, a.s., T-Mobile Czech republic a.s. a T-Systems v rámci společnosti T-Mobile Czech republic a.s.

7. Problematika bezpečnosti

Mimo členů řídicí skupiny se tohoto jednání účastnili i zástupci Armády ČR, Policie ČR, Městské policie hl. m. Prahy a Unie soukromých bezpečnostních služeb ČR

Celé řady jednání se zúčastňovali i zástupci dalších ústředních orgánů státní správy. Jednalo se zejména o pracovníky sekce bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR, Úřadu vlády ČR, zástupce Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, Správy státních hmotných rezerv a Českého telekomunikačního úřadu.

II.2. Výchozí předpoklady

Při přípravě cvičení se vycházelo z následujících předpokladů:

- Dlouhodobý výpadek elektrické energie představuje velmi vážnou krizi mající zásadní dopady na chod postižené oblasti. Lze však již dopředu přesně odhadnout, jaké oblasti života budou zasaženy, a tedy předem připravit úkoly pro zasahující složky IZS a další organizace - vybrané subjekty kritické infrastruktury. Tyto úkoly je možné připravit do dokumentace jednotlivých aktérů, včetně rozhodnutí primátora o vyhlášení stavu nebezpečí, které bude uloženo v zapečetěné obálce na Operačním středisku KŠ HMP a po ústním pokynu rozpečetěno a vyhlášeno v souladu se zákonem.
- Výpadek elektrické energie na dobu do 72 hodin je spíše „zbožné“ přání, které by v praxi bylo nejspíše překonáno. Pro první cvičení tohoto druhu je však dostačující, neboť umožňuje splnit vytýčené hlavní cíle. Různé příčiny vzniku blackoutu, které mohou reálně nastat, nejsou až tak zásadní pro průběh cvičení a ověření hlavních cílů.
- Je rovněž nanejvýše pravděpodobné, že území, které by výpadkem bylo postiženo, **by bylo větší, a lze tedy předpokládat mnohem závažnější dopady**. Tato varianta se bude procvičovat v druhém následném kroku poté, co budou vyhodnoceny výsledky tohoto cvičení, ale ne dříve než na začátku roku 2015. Již v době přípravy cvičení se ukazuje nutnost separátního procvičení činnosti některých segmentů zajišťujících schopnost přežití krize. Např. zajištění náhradní dopravy zajišťované DP HMP, problematika zdravotnických zařízení, zásobování pitnou vodou, zásobování PHM apod.

- Organizátorům cvičení je naprosto zřejmé, že i v rozsahu tohoto cvičení, natož pak v dalších variantách, které byly jen nastíněny, by stát nečinně nepřihlížel, ale svými orgány by se při řešení krize intenzivně angažoval. MHMP však tímto cvičením chce deklarovat vlastní uvědomění si vážnosti případné situace po výpadku elektrické energie a učinit vše, co je v jeho silách, aby se mohl maximálně a komplementárně na řešení vzniklé krize podílet vlastními, byť limitovanými silami a prostředky.
- Vedení hlavního města po pečlivém zhodnocení výsledků cvičení na základě stanovených cílů bude žádat stát o pomoc při změnách části legislativy pro oblast bezpečnosti, která se již nyní ukazuje jako neodpovídající požadovaným schopnostem řešit dopady krize. Zároveň bude žádat další pomoc, kterou nebylo možné v době přípravy předčasně specifikovat, která však z provedeného cvičení vyplynula.
- Rozsah postižení je takový, že některé zasažené segmenty nebyly vědomě do přípravy zahrnuty, i když s některými složkami proběhlo základní jednání (Letiště Praha, Pohřební služba HMP, ZOO, sektor bankovníctví a finanční trhy, odpadové hospodářství, hygiena apod.).
- Součinnost a spolupráce s Ústředním krizovým štábem byla jen minimálně simulována s vědomím, že by se stát, jak bylo již uvedeno, rozhodující měrou angažoval. MHMP se věnoval jen těm zařízením a činnostem, které jsou v jeho gesci (výjimkou jsou nemocnice, které jsou řízeny státem, vzhledem k tomu, že jde o obyvatele Prahy), objekty na území města patřící státu nebyly součástí cvičení. Součinnost se Středočeským krajem, který byl rovněž částečně zasažen, nebyla při cvičení realizována. Do jisté míry je omezena i činnost jednotlivých MČ.
- Začátek tohoto cvičení, které mělo rovněž zjistit rozpor mezi požadavky na zachování bazálních činností města a současnými schopnostmi sil IZS reagovat na vzniklý stav při výpadku elektrické energie na celém území Prahy a části Středočeského kraje ve stávajících legislativních normách, včetně všech zabezpečujících organizací, byl zvolen na 23,00 hodin. Tento termín byl vybrán záměrně, aby byla procvičena reakce sil IZS a proces zahájení krizového řízení v nočních hodinách, kdy drtivá většina odpovědných funkcionářů je mimo svá pracoviště. Svolání krizových štábů a zahájení činnosti je jedním z rozhodujících faktorů zvládnutí jakékoli krizové situace. Jde o první cvičení tohoto druhu, a proto byla zvolena relativně jednodušší situace, tzn. zahájení v noci, kdy je většina obyvatel ve svých domovech, prostředky hromadné dopravy nejsou plně cestujících a předpokládaná délka výpadku energie nepřesáhne období tří dnů. Síly a prostředky IZS, které jsou na svých pracovištích v noční směně, postupovaly na základě předpřipravených obecných požadavků, které stanovilo vedení pražského magistrátu, a jsou obsažena v rozhodnutí primátora hl. m. Prahy o vyhlášení stavu nebezpečí.
- Jednotlivé složky IZS byly vedle plnění předem uložených úkolů v rámci své činnosti nuceny reagovat na jednotlivě vzniklé mimořádné situace, v případě nutnosti je řešily ve vzájemné koordinaci. Pracoviště jednotlivých složek IZS připravovaly jejich řešení v těch podmínkách (síly a prostředky ve službě k dispozici při plnění předem vydaných úkolů primátorem), které by v noci reálně měly. Jejich řešení bylo dokládáno jejich představiteli při zasedání krizového štábu.

II.3. Určení bazálních funkcí Prahy

Během přípravy cvičení byly určeny jako bazální tyto funkce:

1. Řízení města: ochrana a zajištění funkčnosti základních objektů, objektů krizových štábů, dispečinků;
2. Bezpečnost: dopravně pořádková služba, kriminalita, ostraha řídicích objektů;

3. Spojení a informovanost obyvatel: funkčnost mobilních operátorů, spolehlivost a funkčnost rádiové sítě, TV, rozhlas, systém varování obyvatelstva, tištěná média, informační letáky, využití pošty k jejich distribuci;
4. Doprava: průjezdnost, dopravní obslužnost;
5. Dodávky energií: elektřina (náhradní zdroje), PHM, SSHR, dovoz a výdej;
6. Voda, teplo, potraviny, kanalizace: rozvoz a výdej pitné vody, kanalizace;
7. Zdravotnictví a ústavy sociální péče;
8. Potravinové řetězce a jejich funkčnost;
9. Odpadové hospodářství: komunální a nekomunální odpad (první tři dny nepředstavuje zásadní problém).

III. Realizace cvičení - hodnocení plnění stanovených cílů cvičení

III.1. Reakce a akceschopnost orgánů hl. m. Prahy, základních a ostatních složek IZS, vybraných subjektů kritické infrastruktury a dalších vybraných součinnostních organizací v dané situaci

Již v průběhu příprav tohoto cvičení bylo všemi zainteresovanými složkami IZS a vybranými subjekty kritické infrastruktury ujasněno následující:

Celoplošný výpadek elektrické energie na území hlavního města Prahy představuje velmi závažnou hrozbu, která by zásadně ovlivnila všechny součásti života metropole. Na rozdíl od jiných, v minulosti některých již nastalých kritických situací, lze předem velmi dobře odhadnout, které oblasti budou okamžitě zasaženy. Proto je možné již dopředu, před vypuknutím krize, připravit úkoly pro jednotlivé zasahující složky IZS tak, aby bylo možné zasáhnout bez zbytečné ztráty času. Tyto úkoly byly složkám zadány již v průběhu přípravy cvičení a po dlouhé a smysluplné debatě byly jimi přijaty a zařazeny do plánů jejich činností. Je proto možné předpřipravit a v zalepené obálce na pracovišti odboru bezpečnosti a krizového řízení MHMP vydat nařízení primátora HMP o vyhlášení stavu nebezpečí. Po třiceti minutách od vzniku krize lze na základě pokynu primátora toto rozhodnutí vydat způsobem, který stanoví zákon. Tento předpoklad potvrdilo cvičení samotné, kdy se ukázalo, že odhad PREDi o tom, kdy bude obnovena kompletní dodávka elektrické energie na celém území Prahy, se pohybuje v řádu 24 až 26 hodin poté, co by ČEPS byla schopna obnovit přívod elektrické energie na příslušné rozvodny na okrajích metropole.

Představitelé subjektů kritické infrastruktury konkrétně prověřili, jak jsou jejich organizace ve stávajících podmínkách připraveny na výpadek elektrické energie, a jak touto krizí bude ovlivněna jejich vlastní schopnost zajistit bazální funkce Prahy. To lze označit za velmi pozitivní synergický efekt v době přípravy cvičení. V počátcích příprav některé organizace spíše vycházely z toho, co se o věci „tradičně, říká, ví“. Později se ukázalo, že řada údajů, které byly na začátku k dispozici, se ukázaly jako mylné a jejich prověřením bylo možné často zásadně změnit parametry cvičení.

III. 1. 1. Hodnocení plnění hlavního cíle č. 1. cvičení jednotlivými účastníky cvičení

III.1.1.1. Odbor bezpečnosti a krizového řízení Magistrátu hl. m. Prahy:

Příprava cvičení sehrála velmi zásadní pozitivní roli při pochopení dopadů krizové situace a přípravy na její řešení pro odbor bezpečnosti a krizového řízení MHMP. Ukázala i na existující nedostatky, jejichž řešení je plně v kompetenci ředitele odboru (precizace úkolů pro MP, konkrétnější stanovení objektů důležitých pro zachování bazálních funkcí Prahy apod.). Pracovníci odboru byli schopni připravit požadované dokumenty ke cvičení v dobré kvalitě, což bylo rozhodujícím předpokladem k tomu, aby jeho řízení bylo možné označit za velmi dobré.

Závěr:

Odbor BKR MHMP zvládl svoji roli, i přes uvedené nedostatky, velmi dobře.

Činnost představitelů složek IZS na samotném cvičení, zvláště při jednání krizových štábů, lze vyzdvihnout a hodnotit jako odpovídající. Jedná se o zkušené pracovníky, kteří mají dostatečné praktické dovednosti z výkonu funkce jak v normální době, tak za krizové situace. Je zřejmé, že se mohou opřít o své spolupracovníky, kteří jim v průběhu krizových situací připravují reálné podklady k přijímání adekvátních rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že cvičení bylo realizováno pouze jako „štábní“ s plánovanými omezenými dopady a neproběhla žádná simulace, nebylo možné plně ověřit realnost splnění všech stanovených úkolů v kombinaci situací vzniklých v důsledku výpadku elektrické energie, jejichž řešení musely složky IZS realizovat. Jednotlivé složky předem nevěděly, o jaké situace půjde. Byly o nich informovány v průběhu cvičení s využitím existujícího způsobu vyrozumívání. Lze se s jistou mírou pochybnosti domnívat, že hlášení o jejich splnění na zasedání krizových štábů mohla být částečně formální. K oprávněnosti tohoto závěru nasvědčuje například to, že nebylo časově reálné některými složkami vyřešit situaci, kdy v klubu SaSaZu došlo k vážným zraněním 30 lidí v dokladované době. Hlášení o umístění všech zraněných v nemocnici Bulovka je vzhledem ke skutečnému stavu schopnosti přijímat v pražských nemocnicích příkladem formálnosti. Posilování příslušníků Krajského ředitelství PČR v Praze dalšími vlastními policisty bylo součástí příprav cvičení. Zdá se, že posílení PČR o příslušníky AČR, jejichž role by byla v udržení pořádku a střežení, je z hlediska časového, kdy o tom může rozhodnout pouze vláda, přeci jenom zdlouhavější, než by si vyžadovala realita vzniklého stavu. Požadovanému efektivnímu využití sil a prostředků IZS, kterých v závažnosti takovéto krize nebude nikdy dost, brání i nejasný výklad ustanovení zákoníku práce, který stanovuje příliš dlouhé přestávky na odpočinek mezi nasazením k akci. V případě MP, jedné ze dvou složek IZS, jejichž je HMP zřizovatelem, se ukazuje, že její zákonem stanovený zaměstnanecký poměr je nevyhovující. Tato skutečnost vede k tomu, že noční směnu, která tvoří zhruba desetinu skutečného početního stavu, nelze operativně v čase nutném posílit. MP HMP nemá dořešen systém svolání k posílení službu konajících pracovníků. Rozvaha vedení MP o tom, že by ke zvládnutí krize bylo nasazeno vždy pouze okolo 500 strážníků, neodpovídá závažnosti situace. Při platnosti současné legislativy je možné do řešení následků spojených s výpadkem elektrické energie zařadit až 1000 osob, což představuje zhruba polovinu nasaditelného stavu a tu střídát po každých 12 hodinách. I přesto je žádoucí provést legislativní úpravu, která by umožnila počet strážníků v přímém zařazení k plnění úkolů v době krize zvýšit.

III.1.1.2. PREDistribuce, a.s.:

Cvičení ukázalo, že dispečink PREDi má připravený odpovídající systém uvědomění všech složek IZS a subjektů kritické infrastruktury o vzniklé situaci. Ve velmi krátké době má přehled o rozsahu výpadku elektrické energie, potřebuje ale 60 minut k celkové analýze

stávajícího stavu a vydání předběžného závěru o tom, že obnovu dodávek nelze očekávat dříve než za 24 hodin. Podle zákona č.458/2000 Sb., v platné znění a podle paragrafu 54 vyhláší stav nouze v elektroenergetice. Pro případ obnovy dodávek elektrické energie má k dispozici dokument, zpracovaný odborem bezpečnosti a krizového řízení MHMP – Priority pro obnovu dodávek elektrické energie pro hlavní město Prahu. Na základě něho je připraven prakticky realizovat obnovení dodávek v termínu mezi 24 až 26 hodinami poté, co budou společnostmi ČEPS obnoveny dodávky do rozveden nebo odstraněna závada, která výpadek způsobila. Nelze však vyloučit ani to, že reálná situace by si mohla vyžádat ještě delší dobu k plnému obnovení dodávek. PREDi má k dispozici kvalitní informace k vizualizaci společného obrazu situace v krizovém štábu, které umožní na centrální úrovni plánovat návazné akce dalších subjektů infrastruktury města.

Závěr:

Jako nesporný pozitivní výsledek cvičení je, že PREDistribuce, a.s. má odborem bezpečnosti a krizového řízení HMP jasně stanovený Plán obnovy dodávek elektrické energie, podle kterého by byla realizována její obnova v těsné návaznosti na priority s ohledem na lidské životy, zdraví a majetek osob. Lze také počítat s časovým údajem 24 až 26 hodin nutných k plné obnově dodávek elektrické energie pro hlavní město Prahu po obnově dodávek z přenosové sítě. Znalost této skutečnosti umožňuje, v případě blackoutu, zásadně měnit užívané názory na časový průběh svolávání krizových štábů a na čas Vyhlášení stavu nebezpečí primátorem. Plné obnovení dodávek elektrické energie však neznamená, že by byly okamžitě dostupné i služby poskytované PVK, a.s. nebo Pražskou teplárenskou, a.s. Je nutné počítat s tím, že některé soustavy přenosu tepla by v důsledku nevypuštění vody v zimním období popraskaly, některá zařízení PVK by musela být vyčištěna.

III.1.1.3. ČEPS, a.s.

Společnost nebyla přímým účastníkem cvičení, její zástupci se ale přípravných jednání pravidelně účastnili, byli i „pozorovateli“ na cvičení. Tato skutečnost byla dána tím, že i přes uvědomění si významnosti bezpečnosti přenosové soustavy, nebyla procvičována její oprava, ale řešení důsledků dopadu zastavení přívodu elektrické energie do páteřních rozveden v okolí Prahy. Pracovníci společnosti se podíleli na plánu obnovy dodávek PREDistribuce, a.s. pro Prahu.

Závěr:

Společnost ČEPS má dobré zkušenosti s touto oblastí, sama již v minulosti organizovala cvičení, která se zabývala problematikou přerušení dodávek elektrické energie. Orgány bezpečnosti společnosti jsou dobře připraveny a komplexním otázkám bezpečnosti dodávek elektrické energie se dlouhodobě věnují, včetně organizování zmíněných cvičení.

III.1.1.4. Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s.:

Cestou Centrálního dispečinku DP HMP Na Bojišti má DP HMP v reálně krátkém čase konkrétní představu o situaci v metru a kolejové povrchové přepravě po výpadku elektrické energie. Prostřednictvím nezávislé rádiové sítě může organizovat náhradní dopravu. Zhruba do 40 minut od výpadku elektrické energie lze očekávat první autobusové spoje jako náhradu za nejezdící metro. K rozvinutí odpovídající povrchové dopravy, jako náhrady za metro a tramvaje, potřebuje v nočních hodinách nejméně 6 hodin. Při cvičení DP HMP vycházel při organizaci této přepravy z podmínek obdobných řešení situace v MHD při povodních. Nepočítal tedy s tím, že budou zavřeny úřady, školy, firmy atd., které by, pokud by nebyly v době povodní zatopeny, fungovaly. Pracovníci HZS DPP ze stanic PS Hostivař, Kačerov, Zličín primárně organizují evakuaci uvízlých cestujících ve vlacích metra. Každá stanice

metra má svůj plán evakuace, který je součástí Plánu krizové připravenosti DP HMP. Při evakuaci cestujících z metra se nepočítá s plošným nasazením sil HZS HMP. Přesto hlídky HZS HMP vyjíždí, v rámci předem sjednaných úkolů, preventivně na stanice Můstek, Muzeum a Florenc. Vážnou otázkou zůstává, jak by byla realizována evakuace v ranních hodinách, kdy se může ve všech vlacích nacházet až sto čtyřicet tisíc cestujících, na rozdíl od doby, kdy bylo realizováno cvičení (čtyři tisíce). K odtažení tramvají blokujících průjezd křižovatek má připraveny osoby a techniku v trvalé pracovní pohotovosti.

Závěr:

Příprava a samotný průběh cvičení ukázaly, že vedení DP HMP a podnik samotný je na možnou krizovou situaci výpadku elektrické energie dobře připraven. DP HMP má dohodu s AČR o zásobování naftou k zajištění náhradní povrchové dopravy. Za pozornost však stojí prověření toho, jak náhradní zdroje z doby jejich vybudování ještě dnes odpovídají požadavkům, a zda je na ně možné se spolehnout z hlediska delšího provozu. I když cvičení prokázalo akceschopnost a využitelnost kapacity energocenter Ochranného systému metra, je nutné provést celkové posouzení využití ochranných systémů metra, které byly zbudovány s cílem ochrany obyvatelstva. Nabízí se využití těchto prostor především v zimním období k pobytu osob ze sociálních ústavů HMP, které již promrzly. Je však žádoucí provést další podrobné cvičení k ověření všech možných situací.

DP HMP v posledních letech věnoval nemalou pozornost krizovému plánování a krizovému řízení. Rozsáhlý výpadek elektrické energie je vážně hodnoceným strategickým tématem k rozpracování připravenosti DP HMP. Při přípravě cvičení byla revidována celá řada technických zařízení a technologických procesů. Zásadním přínosem cvičení je vnesení pravidel chování do povědomí zaměstnanců DP HMP, kteří našli řešení pro tuto krizovou situaci a v případě, že taková situace nastane, existuje připravený typový plán. Nakonec je nutné konstatovat, že cvičení bylo naprosto průlomové pro DP HMP, co se tématu a rozsahu týká. Veškeré zkušenosti a poznatky budou zapracovány do plánů krizové připravenosti a jednotlivých norem podniku. DP HMP interně disponuje cennými aktuálními informacemi o stavu dopravy, které bude do budoucna vhodné propojit se společným obrazem situace na krizovém štábu tak, aby byly dány do kontextu s informacemi dalších organizací pro zvýšení úrovně rozhodování.

III.1.1.5. Pražské vodovody a kanalizace, a.s.

Pro potřeby cvičení byla zvolena situace, kdy se přerušení dodávek elektrické energie nebude týkat Úpravny vody Káraný, a.s. a Želivské provozní, s.r.o. V opačném případě by bylo zásobováním pitnou vodou vyřazeno celé území Prahy s mnohem závažnějšími důsledky.

Závěr:

Problematika zásobování obyvatel pitnou vodou si vyžaduje další cvičení, které se zaměří na kapacity její distribuce, a to jak prostředky PVK, tak i dalších složek. Je rovněž žádoucí analyzovat a procvičit variantu, při které dojde ke kompletnímu vyřazení zásobování vodou vodojemy PVK. Je nutné vytvořit organizační opatření, která zajistí organizovaný a spořádaný odběr nouzových dodávek občanů. V rámci přípravy obyvatel na řešení dopadů krize z jejich strany je potřebné je vyzvat k vytvoření a pravidelnému doplňování zásob balené pitné vody v jejich vlastních domácnostech. Hlavním přínosem cvičení je konkretizace možných dopadů takovéto krizové situace. V rámci PVK dojde na základě interního zhodnocení výsledků cvičení k upřesnění postupů uvedených v plánu krizové připravenosti pro takovou krizovou situaci.

Bez pomoci státu by Praha nezvládla zásobování svých obyvatel vodou.

V rámci příprav a samotného cvičení se projevila výrazná odpovědnost zainteresovaných pracovníků, kteří prokázali osobní a profesní způsobilost při řešení dané problematiky. Do budoucna je potřeba zajistit těsnou informační vazbu řízení zásobování vodou mezi krizovým štábem a složkami, které se budou podílet na nouzovém zásobování vodou, včetně zajištění informování obyvatel. I po obnovení dodávek elektrické energie nelze konstatovat, že zásobování pitnou vodou by bylo okamžitě stoprocentní, neboť některé čerpací stanice by mohly být kontaminovány, a tudíž voda v některých domácnostech by se musela po nějakou dobu převářet. Plná obnova z hlediska bezzávadového odběru by si vyžadovala úzkou součinnost s hygieniky. Řadu zařízení v systému dodávek vody nelze vybavit náhradními zdroji elektrické energie a tím zajistit jejich funkčnost.

III.1.1.6. Pražská teplárenská a.s.:

Společnosti v rámci přípravy a průběhu cvičení nebyly zadány žádné úkoly. Náplní její činnosti bylo přesně zanalyzovat stav, který by nastal bezprostředně po výpadku elektrické energie a v dalším období. Bylo odhadnuto, že by na 260 tisíc domácností bylo odříznuto od dodávek tepla. Jako kritické se jeví to, že neexistují smluvní ujednání mezi vlastníky bytových celků a firmami, které je spravují, o tom, aby v zimním období při přerušení dodávek energie byly tepelné soustavy vypuštěny. V důsledku nízkých teplot by tyto mohly popraskat, což by přineslo vážný a dlouhodobý negativní efekt, který by znemožnil obnovení dodávek v plném rozsahu, a dopady krizové situace by se neúměrně prodloužily. Opravy popraskaných tepelných systémů by si vyžádaly značné finanční nároky a nelze v tuto dobu odhadnout, jakou dobu by si vyžádaly.

Samotná zařízení společnosti mají základní bezpečnostní opatření připravena, v důsledku výpadku elektrického proudu nehrozí výbuchy kotlů, které ohřívají vodu. Pracovníci Pražské teplárenské a.s. přistoupili k přípravám a průběhu cvičení velmi odpovědně a připravovali kvalitní podklady za svoji oblast.

Závěr:

Pražská teplárenská a.s si prakticky ověřila, vyzkoušela komunikaci a identifikaci slabých stránek a seznámila se s krizovou problematikou ostatních provozovatelů energetických sítí. Zajistila si možnosti přednostního telefonického spojení pro klíčové pracovníky společnosti. Vytvořila si přesný přehled požadavků PHM v krizové situaci. Vytvoření přehledu priorit pro dodávku elektřiny a požadavků na příkon elektrické energie pomáhá v činnosti i při obnovení dodávek tepla. Posoudila stav a dopady v případě havárie záložních zdrojů elektrické energie. Nelze očekávat, že po úplném obnovení dodávek elektrické energie by se okamžitě plně obnovila i dodávka tepla uživatelům.

III.1.1.7. Městská policie hl. m. Prahy

Pražští strážníci jsou ostatní složkou IZS a představují jednu ze dvou organizací (ZZS HMP - základní složka IZS), kterou může Magistrát hlavního města plně využívat a řídit i v době jakékoli krizové situace. Zástupci MP HMP se aktivně účastnili všech přípravných jednání, včetně samotného cvičení. Již v době přípravy se však ukazovalo, že zásadním problémem využití této složky v době krize je skutečnost, že strážníci nejsou ve služebním poměru, ale v poměru zaměstnaneckém a jejich činnost se plně řídí zákoníkem práce. Tento fakt znemožňuje operativní nasazení většího počtu městských strážníků ke zvládnutí dopadů vzniklé krizové situace, což se zásadně projevuje v nočních hodinách vzhledem k neexistenci možnosti jejich svolání do zaměstnání. Neexistence svolávání je však spíše i důsledkem toho, že zaměstnanecký poměr je nesprávně interpretován do oblasti krizového řízení. Je zřejmé, že MP HMP nemá účinný prostředek ke svolání strážníků, kteří nejsou ve výkonu pracovní

směny. Svolání strážníků negativně ovlivňuje i to, že řada z nich nebydlí v Praze či v její blízkosti.

Z vyhodnocení plnění úkolů při cvičení vyplývá rozpor v početním nasazení strážníků. Jejich celkový počet v noční službě, který byl uváděn v přípravném období, byl vyšší, zato počet strážníků z Hlídkového útvaru, jehož primární role je ve vztahu k bezpečnosti v metru, v době cvičení byl poloviční, ač uváděné číslo v době přípravy bylo 55 strážníků. To bylo vysvětleno tím, že v popisované době docházelo k reorganizaci MP HMP. Rovněž uvedené počty, které byly nasazeny ve dne během cvičení v přímém výkonu (450 příslušníků MP HMP), se jeví jako nedostatečné, byť v hlášení MP HMP je tento počet považován za odpovídající ke splnění úkolů. Tento rozdílný pohled lze vysvětlit tím, že ze strany odboru bezpečnosti a krizového řízení MHMP není úplně přesná představa o tom, jak strážníky využít při takové krizové situaci. Uváděný cvičící počet vychází i z interpretace zákoníků práce, podle které je nutné, aby mezi jednotlivými směny měli strážníci dobu 8 hodin k odpočinku. Ve stávajících počtech MP HMP by šlo i přesto nasadit do přímého výkonu o 100 % strážníků navíc.

Závěr:

Je žádoucí posoudit stávající legislativní úpravu pro činnost městské policie s tím, aby jejich využití v době krize mohlo být mnohem efektivnější jak do počtu jejich nasazení, tak i v požadovaných časových normách. MP HMP by měla stanovit způsob a prostředky svolávání vyčleněných strážníků k nutnému posílení pracujících směn MP HMP. Odbor bezpečnosti a krizového řízení MHMP musí mít dopředu připraveny úkoly pro nasazení strážníků nezávisle na jejich územní působnosti.

III.1.1.8. Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy:

Tato složka IZS je druhou součástí, kterou může MHMP využívat v plném rozsahu. Vzhledem k jejímu každodennímu nasazení, které lze i v jednotlivostech označit jako krizové, lze konstatovat, že její odborná připravenost je na požadované výši. V průběhu cvičení se projevila schopnost analyzovat vzniklý stav a přicházet s alternativními návrhy, jak jej řešit (evakuace Nemocnice na Františku). ZZS HMP si zcela zřetelně uvědomuje závažnost stavu a fakt, že by bez nutného posílení z jiných krajů nebyla schopna dostát tomu, co se od ní v krizové situaci takového rozsahu právem očekává. Opět se projevil praktický problém, a to především v době přípravy cvičení, že mezi ZZS HMP a jednotlivými nemocnicemi neexistuje požadovaná průběžná komunikace a znalost volných kapacit pro efektivní převoz nemocných osob. Proto je trochu zarážející, že tato skutečnost byla v průběhu cvičení formálně (administrativně) řešena při evakuaci zraněných z diskotéky v SaSaZu do nemocnice na Bulovce. Další závažný negativní fakt ovlivňující činnost ZZS HMP je v tom, že primátor nemá ve své rozhodovací pravomoci žádnou nemocnici na území Prahy, přestože je odpovědný za obyvatele hlavního města. Připravenost nemocnic na území HMP vypořádat se s důsledky procvičovaného krizového scénáře je předmětem jiného hodnocení.

Závěr:

Bez podstatné změny přístupu odboru krizového řízení Ministerstva zdravotnictví ČR, který se projeví v požadované kvalitativní změně praktické připravenosti nemocnic na území hlavního města Prahy, nelze v plném rozsahu využít odborné připravenosti ZZS HMP, která zajišťuje první pomoc občanům na území Prahy v případě vzniku krizové situace. Pro úspěšnost zásahů posádek ZZS HMP je rozhodující i to, zda mobilní operátoři budou schopni dostát zákonem stanoveného úkolu, že se občané vždy dovolají na linky tísňového volání za zcela zřejmého postupu, jak tak učinit. V době přípravy tohoto cvičení nebylo zřejmé, že je tento požadavek reálný. Pokud to mobilní operátoři v praxi nebudou schopni zajistit, pak do kvalitativní změny musí ZZS HMP organizovat svoje stanoviště k zásahu na místech, kde je

signál pro tísňové volání. Pro potřeby řešení krizových situací je vhodné uvažovat o naplnění požadavku zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě na zřízení kontaktního místa pro spolupráci s poskytovatelem zdravotnické záchranné služby tak, aby jeho funkcionalita byla skutečně využitelná nejen v běžných situacích, ale i v případě krizových stavů. Možné centrální kontaktní místo s celkovou evidencí potřeb a aktivit by zefektivnilo činnost záchranné služby a zvýšilo šanci pacientů.

III.1.1.9. Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy

Úvodem lze konstatovat, že se jedná o velmi dobře připravenou složku integrovaného záchranného systému jak státu, tak i hlavního města Prahy. V celé době přípravy cvičení byl přístup pracovníků této organizace vysoce zodpovědný. Vzhledem k tomu, že taková krizová situace nejenže v České republice nenastala, ale ani se nikdy neprocvičovala, projevovaly se logicky v době přípravy cvičení rozdílné názory, jak reagovat na požadavky odboru bezpečnosti a krizového řízení MHMP, které vycházely ze specifiky blackoutu. To se ovšem podařilo vyřešit a HZS HMP se zhostil svého úkolu dobře.

Toto cvičení nedalo odpověď na zásadní otázku, zda rozsah úkolů a odpovědností HZS HMP, které mu vyplývají ze zákona o IZS, odpovídá jeho možnostem. Zvláště, musí-li navíc plnit požadavky různých organizací na doplňování náhradních zdrojů PHM, což plně neodpovídá určení HZS HMP. Tyto dílčí činnosti vážou již tak omezené kapacity hasičů, protože neexistuje závazný pokyn pro subjekty kritické infrastruktury a důležité pro zachování základních funkcí města, na jak dlouho by měly mít počáteční zajištění funkčnosti náhradních zdrojů elektrické energie. V zásadě tím i suplují povinnosti správců zařízení v době, kdy by měli pracovat na odstraňování následků způsobených krizovou situací. To zvláště v noční době, kdy je v Praze ve službě 196 příslušníků HZS HMP, jejichž další posilování je sice plánované, ale vyžaduje si svůj čas, především pokud jde o další síly a prostředky z jiných krajů. Pouze realita krizové situace či simulace konkrétních situací může s jistotou dát odpověď na to, zda nejen HZS HMP, ale i další složky IZS jsou schopny splnit tolik úkolů s omezeným stavem osob a techniky nejen v noční službě, ale především ve dne, kdy by dopady blackoutu byly ještě větší.

Během cvičení se potvrdila skutečnost, že HZS HMP a ZZS HMP nedisponují informacemi o osobách se zdravotním postižením, osobách závislých na každodenní zdravotnické péči, na přístrojích a léčících se doma. Znalost informace o místě pobytu a druhu postižení těchto osob by výrazně zjednodušila zásah a zvýšila efektivitu i včasnost jejich záchrany.

Závěr:

Cvičení, ale i samotná jeho příprava ukázala, že je nutné, aby v případě příprav plánů krizové připravenosti a krizových plánů, kde HZS HMP hraje důležitou roli při jejich zpracování z hlediska odbornosti, byla více zvýrazněna a realizována odpovědnost organizací za jejich finální zpracování, včetně politické. Velký počet organizací, kterým HZS HMP poskytuje podklady pro zpracování plánů krizové připravenosti omezuje čas potřebný na provedení kontrol těchto plánů. Některé organizace na tento způsob pak mohou hřešit a tím nevěnují požadovanou pozornost naplnění své role. Velký počet úkolů, zákonných povinností a odpovědností HZS HMP jako celku může ve vypjatých krizových situacích být nad současné síly. Přestože cvičení ukázalo, že jedním z největších problémů, pokud ne vůbec největším, je zásobování pitnou vodou, HZS HMP deklaroval, že by byl schopen poskytnout i určité síly a prostředky pro potřeby zajištění nouzového zásobování vodou. Pokud by ovšem došlo k tomu, že by v Praze byla kompletně přerušena dodávka vody, pak by situace měla zcela jiný charakter jdoucí nad jejich síly. HZS HMP již v minulosti na problém neexistence přehledu adres osob s různým typem postižení poukazoval a navrhoval řešení, nicméně nebylo přijato z důvodu legislativních překážek v oblasti ochrany osobních údajů. K řešení tohoto problému

není nutné shromažďovat velký počet osobních údajů a rovněž může být koncipován na základě dobrovolnosti pacientů. Bylo by účelné iniciovat znovuotevření tohoto problému, kdy je nutná i participace ministerstva zdravotnictví.

Cvičení neukázalo, neboť v hodnocení Hasičského záchranného sboru hlavního města Prahy se to neobjevilo, jak si své úkoly splnily sbory dobrovolných hasičů, které jsou ke své činnosti HZS HMP aktivovány. Nelze vyloučit ani to, že by praktická situace vyústila v rozpor mezi požadavky zřizovatelů (městské části Prahy) a centrálního řízení ze strany HZS HMP. Jako nedostatek se jeví fakt, že dobrovolní hasiči nejsou organizováni v místech jejich nejpravděpodobnějšího zásahu (sídliště – uvízlé osoby ve výtazích), ale tam, kde k tomu jsou podmínky. Sídlištní aglomerace abstrahují pocit vzájemné pomoci, což se udrželo v okrajových částech vesnického typu Prahy. Velká sídliště ani nemají odpovídající prostory k organizaci a umístění jednotek dobrovolných hasičů. Z toho důvodu by byl kladen zvýšený důraz na koordinaci a přesuny jednotlivých útvarů dobrovolných hasičů z míst dislokace do míst pravděpodobných zásahů.

III.1.1.10. Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy

Podle zpracovaného vyhodnocení přípravy a účasti na cvičení Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy uvádí, že jeho hlavní úkoly při rozsáhlém výpadku dodávek elektrické energie jsou:

- podílí se na informování obyvatelstva o vzniklém stavu,
- zabezpečuje dopravně bezpečnostní opatření (např. odklon dopravy, uzávěra),
- spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku v ohrožených prostorech, v místech náhradního ubytování atd.,
- zabezpečuje vyevakuované prostory proti rabování a další trestné činnosti.

Je tedy na místě položit otázku, proč jak v době příprav, tak v průběhu cvičení, nenavrhl či nedokladovalo, jak se bude podílet či podílelo na informování obyvatelstva o vzniklém stavu, ač na tuto věc byl ze strany odboru bezpečnosti a krizového řízení MHMP položen velký důraz. Představitelé v průběhu vyhodnocování cvičení na tento rozpor odpověděli, že tak činí všechny hlídky svými omezenými zdroji. Z toho vyplývá, že nejde o žádné řízené hromadné masivní informování. Rovněž mezi svoje činnosti nezahrnulo ostrahu vybraných objektů, což byl předjednaný požadavek na činnost policie ze strany MHMP. Doporučuje se také, aby činnost policie proti rabování byla rozšířena i na objekty, které nebyly evakuovány, pouze v nich neprobíhá obchodní či ekonomická činnost. K tomuto účelu byla i rozehrána v průběhu cvičení příslušná situace s rabováním večerek na Praze 3.

V průběhu příprav cvičení byl přístup zástupců Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy odpovědný. Doklady na jednotlivých zasedáních Krizového štábu MHMP byly profesionální, Krajské ředitelství dobře dokladovalo plnění jak předem sjednaných požadavků na činnost ze strany MHMP, tak i při řešení jednotlivých krizových situací, které vznikly v důsledku výpadku elektrické energie.

Toto cvičení nedalo, neboť jeho dopady byly plánovány v omezené míře, odpověď na zásadní otázku, zda rozsah úkolů a odpovědností, které stojí před Krajským ředitelstvím policie hlavního města Prahy, odpovídá jeho možnostem, zvláště pokud jde o nutnost zajistit dopravně bezpečnostní opatření v rozsahu, které požadoval odbor bezpečnosti a krizového řízení MHMP. Rovněž fakt, který nebyl procvičován, to znamená činnosti policie ve prospěch státních objektů na území hlavního města Prahy, by komplikoval možnosti policie, pokud jde o jejich síly a prostředky v noční službě. Doklad ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy o způsobu řešení či úplném vyřešení vzniklých kritických situací do prvního jednání Krizového štábu na MHMP lze považovat za příliš optimistický, který by zřejmě při praktické situaci nebyl takto jednoduchý.

Závěr:

Pouze realita krize při výpadku elektrické energie v takovém rozsahu či simulace konkrétních situací mohou s jistotou dát odpověď na to, zda by síly Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy splnily svoje úkoly tak, jak je dokladovaly na zasedáních krizového štábu. To nesnižuje připravenost a snahu policie jim dostát. Krajské ředitelství hlavního města Prahy vnímá svoji nezastupitelnou roli při řešení této krizové situace a má připraveny postupy, jak řešit nutné posílení svých řad vlastními policisty, tak cestou Policejního prezidia. Nikterak nezastíralo vlastní nedostatky, především v oblasti logistiky, které je nutné řešit.

III.1.1.11. Krajské vojenské velitelství hl. m. Prahy

Příslušníci AČR se podíleli v omezené míře na přípravě a průběhu cvičení. Jako hlavní pro řešení takovéto krizové situace byl dohodnut a pečlivě zkoordinován úkol zásobovat DP HMP naftou k zajištění plynulosti náhradní povrchové dopravy. K tomu byla provedena příslušná pracovní jednání. Byla projednána a upřesněna role AČR při pomoci složkám IZS a pro posílení činnosti policie. Současný stav příslušníků AČR v pohotovosti není dostatečný. Následkem úsporných opatření v rezortu dochází k omezení počtu vojáků v dosažitelnosti, a tudíž i ke snížení akceschopnosti armády včas reagovat na urgentní požadavky krize. To se ukázalo v přípravném období, kdy absence dostatečného počtu vojáků byla obejita nahranou situací na základě hlášení hydrometeorologického ústavu, což umožnilo AČR přijmout předběžná opatření včetně zvýšené pohotovosti požadovaného počtu osob.

Závěr:

AČR plnila úkoly spojené s krizovou situací formou aktivovaného OS KVV HMP a v součinnosti se SOC MO v požadovaných termínech a kvalitě. Doporučuje se i nadále přímá komunikace jednotlivých složek IZS, žádajících cestou KŠ HMP nasazení sil a prostředků AČR, s příslušníky KVV HMP k přesné specifikaci a formulaci žádosti na SOC MO cestou OPIS GŘ HZS. Velmi efektivní je přímá účast příslušníků KVV HMP na rozhodovacím procesu a formulaci požadavků cestou OPIS GŘ HZS. Pro AČR je účast na podobných cvičeních velkým přínosem především proto, že se může připravit na možnou eliminaci následků nevojenských ohrožení. Cvičení bylo přínosem pro KVV HMP i SOC MO k orientaci v řešení možných požadavků na nasazení sil a prostředků AČR.

Pokud si rozsah krize nevyžádá asistenci většího počtu vojáků ve prospěch IZS, pak je AČR úkoly schopna plnit. Lze však předpokládat, že by si krize svými i geografickými dopadymohla vyžádat větší počet příslušníků AČR, což by znamenalo problém s ohledem na formální procesní stránku rozhodování o jejich použití ve prospěch PČR.

III.1.1.12. Správa železniční dopravní cesty, státní organizace

Účast pracovníků SŽDC byla omezená, organizaci nebyly vydány žádné konkrétní úkoly. Cílem účasti státní organizace na přípravě a průběhu cvičení byla analýza stavu na železnici v rozsahu působnosti HMP po výpadku elektrické energie. Organizace doložila stav na trati, včetně železničních přejezdů a vyvrátila obavy z toho, že by nefunkční závory komplikovaly průjezdnost na silnicích tam, kde jsou křižovány železniční tratí.

Dalším úkolem SŽDC za všech okolností bylo zajistit bezpečnost na železniční dopravní cestě a za omezujících podmínek zajistit provoz na dopravní cestě.

Závěr:

Cvičení umožnilo SŽDC stanovit zdroje potřebné pro řešení mimořádné události. Uvědomilo si velikosti dopadu a možných problémů při řešení takové krizové situace. SŽDC si prověřilo zásobování náhradních zdrojů elektrické energie pohonnými hmotami k zajištění činností dispečerského aparátu organizace a klíčových technologií. Nastavilo si informační toky s krizovým štábem magistrátu hlavního města Prahy. Vypracovalo si opatření obsahující způsob reakce na incident a postupy řešení beznapěťového stavu ve všech OS SŽDC. Do

budoucná je vhodné uvažovat o těsnějším informačním propojení na krizový štáb a přenos aktuálních informací do společného obrazu situace.

III.1.1.13. Hygienická stanice hl. m. Prahy:

Zástupci této organizace se na vyzvání účastnili všech jednání, včetně samotného cvičení. Z dokladů v přípravné části, ale i na samotném cvičení se ukazuje, že její praktický přínos pro řešení dopadů krize takového rozsahu je téměř nulový, přestože HS HMP dostala určité úkoly ke cvičení. Žádný ze sedmi objektů organizace nemá náhradní zdroje, ze stávající 196 zaměstnanců se odhaduje, že by jich v práci mohlo v důsledku krize chybět až 50 %. Hygienická stanice HMP poskytla podklady pro informování obyvatel na veřejných internetových stránkách cvičení.

Závěr:

Doporučuje se provést jednání s ministerstvem zdravotnictví k vyjasnění či upřesnění úkolů HS HMP v době krize po výpadku elektrické energie. Je třeba zdůraznit, že tato krize má svými dopady jiný postih než povodně, pro které je zřejmě organizace nastavena ve způsobu uvažování co dělat. Argumentace, že bude organizovat kontrolu kvality pitné vody ve školách či stravovacích zařízeních, tento závěr nabízí. HS HMP si tak neuvědomuje, že to, co by chtěla kontrolovat, či navrhovat její uzavření, by stejně bylo zavřeno a nefunkční z důvodu výpadku elektrické energie. Nevylučuje se i eventualita, že v případě vzniku takové krize by byli pracovníci organizace převedeni k plnění jiných úkolů, které by odpovídaly jejich profesním dovednostem. V každém případě by bylo vhodné zapojit HS HMP do kampaní pro předběžné informování obyvatel, vzdělávání, vytváření informačních materiálů a operativních informací pro obyvatele a provozovatele v případě krizových situací v návaznosti na systém informování obyvatel.

III.1.1.14. Odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence Magistrátu hl. m. Prahy:

Zástupci odboru předkládali jak v přípravné části, tak při samotném cvičení odpovídající informace a prokázali znalost své problematiky, což vytváří dobré předpoklady k úspěšnému zvládnutí krize, byť by to nebylo ideální. Vzhledem k charakteristice osob, kterým jsou sociální služby poskytovány, nehrozí okamžitý dopad na zdraví a život jednotlivců. V některých svých zařízeních mají náhradní zdroj elektrické energie, zbývající zařízení je budou mít v roce 2014. Organizace jsou schopny úkoly vyplývající z mimořádné situace krátkodobě sami plnit, při dlouhodobějším výpadku budou procesy a činnosti koordinovány z úrovně odboru ZSP MHMP (ve spolupráci s CSSP jako výkonnou jednotkou) v maximální součinnosti s operačním střediskem IZS.

Závěr:

Je žádoucí věnovat zvýšenou pozornost ve smyslu zvýšení standardu materiálně technického vybavení, především pokud jde o náhradní zdroje elektrické energie, zřízení dostatečných zásob pitné vody. Jako všichni účastníci cvičení, tak i ZSP MHMP musí dopracovat vlastní dokumentaci krizového řízení o scénář výpadku elektrické energie.

III.1.1.15. Zdravotnická zařízení na území hl. m. Prahy

V přípravném období cvičení se ukázala řada nedostatků v oblasti připravenosti nemocnic k zajištění činnosti při výpadku elektrické energie. Základním problémem je skutečnost, že primátor HMP nemá možnost v mírové době žádnou z nemocnic řídit a tím na ni přenášet své požadavky pro zabezpečení chodu v případě krizové situace. Ukazuje se, že řízení nemocnic státem, vycházející převážně pouze z ukazatelů ekonomické rentability, vede k tomu, že

v nemocnicích není odpovídající počet volných lůžek, na která by byly umístovány postižené osoby. Dobře fungující ZZS HMP by oproti již komplikovanému umístování nemocných osob v běžném životě měla ještě větší problémy s jejich včasným a adekvátním předáním nemocničním zařízením. Jako komplikované období lze hodnotit i ten čas, kdy ještě nemocnice reálně nepřejdou na omezený provoz, zatímco vzniklá krizová situace bude generovat další osoby, které budou potřebovat urgentní péči. Za závažný nedostatek lze považovat stav, že není přehled o osobách, které jsou na elektrických přístrojích v domácí péči. Tyto osoby by bylo nutné převést do zařízení s dostatečnou kapacitou náhradních zdrojů. Všeobecně nemocnice mají náhradní zdroje na relativně krátkou dobu, některé je nemají vůbec. Náhradní zdroje však nepostihují celou potřebu nemocnic, ale pouze jenom jejich částí (např. pouze operační sály, ale již ne výtahy pro přemístění odoperovaných). Rakouský model, kdy všechna zařízení disponují zálohou na 72 hodin, je i u nás žádoucím stavem. Požadavek na zajištění doplňování náhradních zdrojů PHM ze strany HMP, případně složek IZS již po 4, 6 a 10 hodinách je jenom další komplikací pro jejich činnost, neboť v tu dobu pracují na odstraňování následků po výpadku proudu. Nemocniční zařízení nepředložila hodnověrný důkaz o tom, že jejich specializovaná zařízení - RTG, magnetická rezonance a podobně - budou použitelné a v jaké míře za situace provozu z náhradních zdrojů elektrické energie. Zástupci některých nemocnic dokonce vyjádřili obavu, že v době přechodu na náhradní zdroje nebudou výše zmíněné přístroje použitelné, neboť by mohlo dojít k jejich poškození vzhledem k nestabilnímu napětí náhradních zdrojů. Jako nelogické se u některých zařízení jeví skutečnost, že operační sály jsou umístěny v horních patrech budov a zároveň není řešeno, kdo by zraněné a nemocné do nich vynášel, protože nepůjdou výtahy. Již samotný příjem pacientů na Emergency od posádek ZZS HMP je komplikovaný, neboť v řadě případů v normální době jsou využívány výtahy. Z vystoupení ředitele odboru bezpečnosti ministerstva zdravotnictví je patrný nedostatek role ministerstva ve vztahu k nemocnicím, které zřizují, pokud jde o požadavky, jak zajistit chod nemocnice v době krize. Odbor správních činností ve zdravotnictví a sociální péči Magistrátu hl. m. Prahy tento stav i přes svoje zodpovědné nasazení v době přípravy a v průběhu cvičení nemohl pozitivně zvrátit.

Závěr:

Je nutné provést zásadní dohovor mezi Ministerstvem zdravotnictví ČR, HMP, aby se zásadně zlepšila připravenost nemocničních zařízení fungovat v době krize, a to s ohledem na příjem nových pacientů, včetně možného stěhování novorozenců apod. Neuvažovalo se o využití nemocničních kapacit v rámci mobilizačního rozvíjení. Je rovněž žádoucí prověřit realnost využití některých zařízení OSM pro umístění nemocných. Skutečnost, že některá zdravotnická zařízení neaktualizují svoje plány krizové připravenosti, jak jim ukládá příslušný zákon, nejen tímto dokazuje, že otázkám krizového řízení v rezortu zdravotnictví není věnována adekvátní pozornost. Přičemž odpovídající péče o stávající nemocné, kterých je každý den v pražských nemocnicích okolo jedenácti tisíc, tak o nové pacienty, je jedním z rozhodujících faktorů úspěšnosti zvládnutí krizové situace. Pozornost by měla být do budoucna věnována systému informačního propojení mezi zdravotnickými záchrannými službami a zdravotnickými zařízeními, který je (viz výše) deklarován v zákoně, nicméně zatím není dostatečně realizován.

III.1.1.16. Pražské služby, a.s.:

Tato organizace se podílela na přípravě cvičení v rozsahu své působnosti, byla součástí cvičení. Na požadavek zabezpečit dopravním značením plánovanou uzávěru Prahy reagovala a otevřeně ukázala na nedostatky. V současnosti není vybavena požadovaným materiálem. Provozovna dopravního značení PS může mít v areálu Pod Šancemi uskladněno cca 500 kusů značek stanovené specifikace dle platného DIR, pokud se na základě požadavku MHMP

zakoupí. Tyto značky však nebude možné běžně používat. Byla vyčíslena pořizovací hodnota asi 900 tisíc Kč.

Závěr:

V současných možnostech je využití PS HMP diskutabilní a nedává záruku podpory zvládnutí krize v požadované kvalitě a času realizace.

III.1.1.17. Mobilní operátoři:

V době přípravy cvičení se nedařilo najít společnou řeč se zástupci mobilních operátorů, kteří se některých jednání účastnili. Dokonce primátor HMP svolal ještě jedno jednání po cvičení, ve snaze najít dohodu mezi tím, jaké služby by měli operátoři za krize poskytnout a jaké jsou jejich skutečné možnosti. Lze se důvodně domnívat, že současné technické vybavení a podpora pro činnost v době krize neodpovídá zákonnému požadavku zajistit nepřerušenu činnost tísňového volání. Z dostupných informací je zřejmé, že operátoři nedisponují dostatečnými náhradními zdroji elektrické energie, adekvátním doplňováním pohonnými hmotami, včetně malých kapacit nádrží a jejich umístění. HZS HMP, ČTÚ a operátoři se nebyli schopni shodnout, jak by za takové krize fungovala tísňová linka. Operátoři (mimo Telefonica Czech Republic, a.s.) nepředložili přehled skutečné funkčnosti jejich sítí za krize, takže není ani zřejmé, která místa v Praze by byla či nebyla pokryta signálem. Přes ujištění ze strany T-Mobile Czech republic a.s., že společnost je schopna zajistit rozesílání varovných krátkých textových zpráv v optimálním časovém rozvrhu, při posledním jednání toto bylo opět striktně vyloučeno v přímé návaznosti na vyčerpání energie UPS.

Závěr:

Nutnost zajištění kvalitního spojení, a to zejména mobilního, v případě krizové situace je neoddiskutovatelná. Tato potřeba ostře kontrastovala s přístupem, který k této problematice zaujali operátoři GSM při přípravě tohoto cvičení. Například argument, že „ze zákona mají povinnost zajistit služby, pokud to technický stav umožní“, se jeví jenom jako zástupný problém, stejně jako výmluvy na důvody stavu, že nemají zbudovány větší kapacity náhradních zdrojů. Nejde o nic jiného než o standardní technická řešení a zvýšení zásob PHM. Navíc nebyla ani možnost ověřit, zda by fungovalo nasmlouvané doplňování PHM a výměna zdrojů firmou Huawei. Primátor přijal rozhodnutí svolat další jednání s vlastníky společností s tím, aby jednak došlo k naplnění jejich zákonných povinností v době krize a ujasnění toho, co od nich lze v tomto duchu očekávat. Za současného stavu není rozumné se spoléhat na kapacity a schopnosti mobilních operátorů s tím, že by byly využity pro řešení následků krize. Do doby, než dojde ke zlepšení stavu, je žádoucí uvažovat o zabezpečení spojení orgánů krizového řízení nezávislým rádiovým spojením. ČTÚ bude i z výše uvedeného se zástupci mobilních operátorů jednat.

III.1.2. Závěr k hlavnímu cíli č. 1

Akceschopnost orgánů HMP, základních i ostatních složek IZS, vybraných subjektů kritické infrastruktury a dalších vybraných součinnostních organizací v dané situaci při reakci na plošný výpadek elektrické energie byla adekvátní. Je nutné, aby všichni, kteří se cvičení zúčastnili, odpovídajícím způsobem doplnili vlastní krizovou dokumentaci o reakci na hrozbu celoplošného výpadku elektrické energie.

III.2. Hodnocení soběstačnosti elektrické energie, tepla, plynu, pitné vody a dalších dodávek pro zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva a jejich distribuce na území hl. m. Prahy v případě dlouhodobého přerušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu, včetně jejich obnovení

III. 2. 1. Hodnocení plnění hlavního cíle č. 2. cvičení

Pokud jde o ověření soběstačnosti u elektrické energie, lze konstatovat, že hlavní město Praha nedisponuje žádným náhradním zdrojem elektrické energie, který by dokázal částečně kompenzovat výpadek 1200 megawatt v době největšího zatížení alespoň na úroveň 300 megawatt, které tvoří podle měření společnosti PREdistribuce, a.s. v roce 2012 spotřebu pro fungování subjektů zajišťujících základní chod státu a města, orgánů krizového řízení, subjektů zajišťujících chod kritické infrastruktury a subjektů či objektů zajišťujících alespoň základní životní potřeby obyvatel města a osob na území města se nacházejících. Vzhledem k tomu, že lze důvodně předpokládat, že při výpadku elektrické energie by bylo postiženo mnohem větší území, než se kterým se při přípravě cvičení kalkulovalo, nešlo by se spolehnout ani na zdroje umístěné ve Středočeském kraji, které by byly zřejmě využity k pokrytí potřeby na vlastním teritoriu. Plnou obnovu dodávek elektrické energie na základě Plánu prioritních dodávek elektrické energie nelze po odstranění příčiny vzniku krize očekávat dříve než za 24 až 26 hodin.

Neexistuje závazný požadavek, který by stanovil, aby organizace nutné k zachování bazálních funkcí Prahy disponovaly dostatečnými náhradními zdroji elektrické energie. Jako optimální se jeví záloha na dobu 72 hodin, tak jak tomu je například v Rakousku. Některé nemocnice dokonce žádný náhradní zdroj nemají, u některých je jeho funkčnost velmi omezená a nedá se předpokládat, že by mohly být někým zásobeny PHM v prvních hodinách po vzniku krize, kdy složky IZS plní svoje funkce při likvidaci škod a následků výpadku elektrické energie.

Dodávka plynu by nebyla zastavena, jeho využití by bylo velmi malé, neboť při výpadku elektrické energie by ho nebylo v domácnostech možno využít, až na malé výjimky.

Pro potřeby cvičení se kalkulovalo s tím, že se přerušení dodávek elektrické energie nebude týkat Úpravny vody Káraný, a.s. a Želivské provozní, s.r.o. V takovém případě by bylo asi 600 tisíc osob bez dodávek pitné vody, což znamená velký problém, který by šlo s vypětím všech sil a za pomoci státu řešit. V případě, že by ani tyto provozovny k úpravě vody nebyly pod elektrickým napětím, pak by to pro Prahu znamenalo katastrofu. Bylo ověřeno, že nelze vysokonapěťové čerpací soustavy připojit na náhradní zdroje. Bude nutné dále zpracovat studii zásobování Prahy pitnou vodou ze všech možných zdrojů, včetně potravinových řetězců a připravit organizační podmínky jejího výdeje, včetně ochrany výdejních míst. HZS musí zpracovat organizaci výdeje užitkové vody s využitím všech vodních ploch v katastru hlavního města. Z výsledků cvičení vyplývá, že obnovení dodávek elektrické energie se nerovná plnému obnovení pitné vody do domácnosti.

Pražská teplárenská odhadla, že až 260 tisíc domácností by byly postiženy výpadkem tepla. Z výsledků cvičení vyplývá, že obnovení dodávek elektrické energie se nerovná plnému obnovení dodávek tepla do domácnosti.

Zásobování PHM bylo součástí cvičení. DP HMP má smlouvu s AČR o dodávkách PHM k zajištění náhradní povrchové dopravy. Na území Prahy je 19 čerpacích stanic, ze kterých lze dodávat PHM, tři obchodní řetězce mají rovněž výdejní místa s náhradními zdroji. Složky IZS mají představu vlastní náročnosti pro zajištění pohybu vlastní techniky a náhradních zdrojů. MHMP připraví kompletní studii, jak a kým zásobovat území Prahy PHM.

III.2.2. Závěr k hlavnímu cíli č. 2

Jako nejkritičtější záležitost při výpadku elektrické energie se jeví zajištění nouzového zásobování obyvatelstva pitnou vodou, což umocňuje i vysoká pravděpodobnost toho, že bez dodávek by bylo celé město. PVK je schopna v dnes ještě ne zcela známé míře zásobovat pouze nemocniční zařízení. K tomu probíhají jednání s některými nemocnicemi. Je však nutné, aby se ve věci aktivně účastnilo ministerstvo zdravotnictví.

Přestože je, z hlediska energetické bezpečnosti a spolehlivosti zásobování energetickými médii pro hl. m. Prahu, důležitá spolehlivost zásobování plynem, PHM, teplem a vodou, zcela nejdůležitější je zajištění spolehlivých a bezpečných dodávek elektrické energie. Podrobně je tato otázka pro případ blackoutu postihující hl. m. Prahu posouzena v příloze č. 1 tohoto vyhodnocení.

III.3. Hodnocení plnění dílčích cílů cvičení

III.3.1. Funkčnost systému předávání informací (vyrozumění) mezi základními a ostatními složkami IZS a připravenost systému varování obyvatelstva

Komunikace mezi Dispečinkem PRE Distribuce, a.s., Krizovým štábem hl. m. Prahy a složkami Integrovaného záchranného systému probíhala bez narušení. Informace byly Krizovým štábem hl. m. Prahy vyhodnocovány a cestou Operačního střediska krizového štábu hl. m. Prahy předávány dalším orgánům krizového řízení a dalším pracovištím, která zajišťovala plnění úkolů cvičení.

K předávání informací byly použity veškeré komunikační prostředky, tj. telefonní spojení v pevné síti, spojení prostřednictvím sítí GSM, e-mailová komunikace mezi operačními středisky a dispečinky složek IZS a organizací podílejících se na cvičení. Všechna tato pracoviště jsou vybavena náhradními zdroji elektrické energie.

Pro potřebu cvičení bylo záměrem použít telefonní společnosti k zaslání informativních SMS v sítích operátorů GSM obyvatelstvu. Ze strany telefonních operátorů nebyl tento požadavek akceptován. Jako náhradní řešení nabídla společnost Telefónica Czech Republic, a.s. aktivaci ringback tónů s informací pro volajícího, ostatní operátoři touto technologií nedisponují.

Varovní obyvatelstva na území HMP zabezpečováno celkem 431 sirénami. Z tohoto počtu je 211 ks rotačních sirén Jednotného systému varování a vyrozumění - JSVV (celostátní systém v majetku státu) a 220 ks elektronických sirén Autonomního systému varování a vyrozumění - ASVV (v majetku hl. m. Prahy).

Rotační sirény JSVV nelze v případě přerušení dodávek elektrické energie použít, protože základní součástí sirény je elektromotor bez záložního napájení.

Hl. m. Praha na svém území vybuďovala vlastní autonomní systém, který je tvořen výhradně elektronickými sirénami. Provoz ASVV zajišťuje Odbor bezpečnosti a krizového řízení MHMP. Elektronické sirény ASVV jsou schopny zajistit varování i při výpadku

elektroenergetické sítě, doplnit varovný signál hlasovou informací o hrozícím nebezpečí a způsobech ochrany, šířit rozhlasové vysílání „Rádía CITY 93,7“ na veřejných prostranstvích a dálkově kontrolovat jejich provozuschopnost.

Elektronické sirény jsou rozmístěny zejména v oblastech ohrožených povodní a v oblastech ohrožených únikem látek z chemických provozů. Ve scénáři cvičení se počítalo s použitím sirén ASVV k informování obyvatelstva o vzniklé situaci.

V rámci cvičení byla prověřena připravenost systému ovládání sirén a tichým testem byla ověřena funkčnost elektronických sirén.

Elektronické sirény ASVV splňují technické požadavky na koncové prvky varování připojované do jednotného systému varování a vyznění, které jsou obsaženy ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR - částka 24/2008 ve znění částky 13/2009. Je zajištěna jejich provozuschopnost minimálně po dobu 72 hodin za podmínky vyslání 4 varovných signálů po 140 sekundách za 24 hodin a vyslání 10 verbálních informací po 20 sekundách za 24 hodin nebo jedné verbální informace v trvání 5 minut.

III.3.2. Svolání a činnost krizového štábu hl. m. Prahy

Na základě rozhodnutí primátora HMP byl cestou OS KŠ HMP svolán Krizový štáb hl. m. Prahy. Ten v průběhu cvičení zasedal na 2 jednáních.

Primátor na základě vyhodnocení vyhlásil dle § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení pro celé území hl. m. Prahy „Stav nebezpečí“.

Dle zákona č. 458/2000 Sb., § 54 byl na území hl. m. Prahy vyhlášen i stav nouze v elektroenergetice a dle § 88 stav nouze v teplárenství.

III.3.3. Motivace spoluobčanů k pocitu zodpovědnosti za svou vlastní připravenost na zvládnutí takovýchto situací.

Cvičení BLACKOUT 2014 bylo velmi žádaným tématem v médiích a u široké veřejnosti vyvolalo minimálně zamyšlení nad tím, co by daný problém mohl způsobit.

Výstupem ze cvičení je doporučení obyvatelům hl. m. Prahy, jak být připraveni na tuto situaci, i to, jak se při ní chovat. Součástí výstupu má být také film, který v průběhu cvičení natáčeli experti z Armády ČR.

Veřejnost byla o cvičení informována na webových stránkách www.cviceniblackout.cz, na kterých byly mimo jiné zveřejněna i doporučená opatření k chování v takovéto situaci.

Ohlasy veřejnosti, které cvičení vyvolalo, ukázaly jednak to, že řada lidí si uvědomuje vlastní odpovědnost za přípravu na takovéto situace. Paradoxně se jednalo většinou o lidi s nějakým handicapem. Na druhé straně většina lidí není na takovéto situace připravena, spoléhá se na pomoc státu a veřejné správy. To svědčí o nedostatečné přípravě v oblasti sebeochrany svépomocí.

IV. Hodnocení přínosu cvičení pro přípravu orgánů krizového řízení a na řešení rozsáhlého výpadku dodávky elektrické energie na území hl. m. Prahy

Cvičení BLACKOUT 2014 bylo přínosem především v získání informací a vytvoření povědomí o rozsahu a dopadu dlouhodobého výpadku elektrické energie na jednotlivé oblasti zajištění života Pražanů a to jak při přípravných jednáních, tak i v průběhu v průběhu cvičení.

Cvičení tak svým tématem a rozsahem poukázalo na potřebnost zkvalitnění plánovacích dokumentací, především pak plánu „Narušení dodávek elektrické energie na území hl. m. Prahy“ a dalších navazujících plánů, které jsou součástí Krizového plánu hl. m. Prahy. Díky všem identifikovaným nedostatkům a nejasnostem je tak možné zlepšit připravenost na tuto mimořádnou událost

Cvičení přineslo následující pozitiva:

1. Došlo k ujasnění postupu, jak reagovat na vznik krizové situace orgány, které mají ze zákona povinnost řídit činnost složek IZS a dalších nutných organizací, v případě kdy došlo k výpadku elektrické energie na území celé Prahy.
2. Na úrovni MHMP byly připraveny postupy, jak a kdy vyhlásit stav nebezpečí primátorem.
3. MHMP aktualizoval seznam telefonních čísel pro aktivaci prioritního volání.
4. Zlepšila se koordinace činnosti pracovníků odboru bezpečnosti a krizového řízení MHMP.
5. Potvrdilo akceschopnost krizových štábů zúčastněných na cvičení.
6. Byla prověřena funkčnost systému varování obyvatelstva v Praze.
7. PREdistribuce, a.s. má odborem bezpečnosti a krizového řízení MHMP zpracován Plán obnovy dodávek elektrické energie.
8. Smlouvu mezi DP HMP a AČR o dodávkách PHM k zajištění náhradní povrchové veřejné dopravy.
9. DP HMP je schopen zajistit plnohodnotnou náhradní dopravu autobusy za metro a tramvaje.
10. HZS DPP je v noci - od doby, kdy již není špička do ukončení provozu metra - schopen svými silami zajistit evakuaci cestujících. Přesto je vhodné, aby i tak HZS HMP vysílalo průzkumné jednotky na tři přestupní stanice.
11. Některá nemocniční zařízení zahájila jednání s PVK o zajištění nouzových dodávek pitné vody.
12. Pozornost by měla být do budoucnosti věnována systému informačního propojení mezi zdravotnickými záchrannými službami a zdravotnickými zařízeními, který je (viz výše) deklarován v zákoně, nicméně zatím není dostatečně implementován.
13. V době přípravy cvičení a jeho průběhu vznikl veliký informační fond o celé problematice.
14. Ukázal se pozitivní zájem médií o tuto problematiku, část občanů si nepochybně uvědomila závažnost dopadů procvičované krize.

V. Návrhy opatření k odstranění zjištěných nedostatků

V.1. Doporučení ke zlepšení současného stavu:

V.1.1 Opatření v gesci hl. m. Prahy:

1. HZS HMP rozpracovat a ve spolupráci s BKR MHMP dopracovat stávající typový plán Narušení dodávek elektrické energie v KP HMP – termín do 30.6.2014.
2. HZS HMP provést dopracování v součinnosti s určenými organizacemi odborných pokynů do jejich PKP a KP městských částí Prahy – termín do 31.10.2014.
3. HZS HMP provést kontrolu aktualizací PKP právnických osob a podnikajících fyzických osob, které plní opatření vyplývající z KP HMP a KP městských částí – termín do 31.12.2014.

4. HZS HMP v součinnosti s ZZS HMP zahájit jednání se zdravotnickými zařízeními k vytvoření seznamu pacientů na přístrojích v domácím ošetření – termín do 31.5.2014.
5. HZS HMP v koordinaci s jednotlivými městskými částmi připravit plán využití sboru dobrovolných hasičů ve prospěch řešení následků krizové situace při výpadku elektrické energie – termín do 31.10.2014.
6. HZS HMP připravit přehled nutnosti vytvoření sborů dobrovolných hasičů z hlediska toho, kde v současnosti chybí nejvíce a s městskými částmi Prahy připravit plán, jak podpořit jejich vznik v požadovaných místech – termín do 31.12.2014.
7. HZS HMP posoudit, zda všechny úkoly, které plní, je nezbytné, aby dělal. Identifikovat, které přesunout a na které složky IZS – termín do 30.6.2014
8. HZS HMP provést dohovor s TSK k manuálnímu otevírání tunelů pro usnadnění jejich zásahů při řešení dopadů krize – termín do 30.6.2014.
9. HZS HMP provést analýzu možnosti, jak zásobovat Prahu užitkovou vodou s využitím stávajících vodních ploch a toků – termín do 30.9.2014.
10. BKR MHMP v součinnosti s HZS HMP zpracovat plán činnosti při výpadku elektrické energie a tento zahrnout do Krizového plánu HMP – termín do 30.6.2014.
11. BKR MHMP ze stávajícího seznamu vyčlenit seznam objektů kritické infrastruktury a dalších objektů nutných k zachování činnosti a bezpečnosti při krizi. Jejich střežením v součinnosti s městskými částmi, prioritně pověřit strážníky MP HMP, dále Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy. Pokud se ukáže, že je nedostatek sil, provést dohovor s Krajským vojenským velitelstvím HMP o posílení příslušníky armády a zajistit, že bude provedeno v požadovaném čase - termín do 31.10.2014.
12. BKR MHMP v kontextu bodu č. 11 zpracovat komplexní plán úkolu pro MP HMP v době krizí bez ohledu na jejich dislokaci – termín do 31.12.2014.
13. BKR MHMP v součinnosti s Krajským ředitelstvím policie HMP a MP HMP provést dohovor o zabezpečení organizovanosti výdeje vody na 177 místech, které vyčlenily městské části – termín do 30.6.2014.
14. BKR MHMP spolu s PVK a HZS HMP ověřit, jaké možnosti pro zásobování vodou lze využít od stávajících zdrojů NZ ze zařízení PVK, SSHR za podpory AČR a ostatních zdrojů (obchodní řetězce apod.). Dále posoudit přípravu reálného plánu, podle kterého by se uzavíraly velké vodojemy v případě celoplošného výpadku elektrické energie a takto vytvořenou zásobou vody zabezpečovat přímo určené specifické objekty – termín do 31.10.2014.
15. BKR MHMP v součinnosti s HZS HMP zpracovat náročnost dodávek PHM pro náhradní zdroje a činnost subjektů KI, identifikovat síly, které budou jejich distribuci zajišťovat – termín do 30.9.2014.
16. BKR MHMP vydat pokyny městským částem ke zřízení informačních center pro případ krize – termín do 30.6.2014.
17. BKR MHMP v součinnosti s MP HMP vyčlenit objekty k odpočinku pro strážníky zasahující v době krize – termín do 30.6.2014.
18. BKR MHMP cestou HZS HMP vyzvat všechny potravinové řetězce na území HMP k projednání jejich účasti na nouzovém zásobování pitnou vodou a potravinami, možnosti využití jejich výdejných kapacit PHM – termín do 30.6.2014.
19. BKR MHMP v součinnosti s ostatními složkami IZS v rámci MHMP vytvořit seznam funkcí nutných k zachování chodu HMP – termín do 30.6.2014.
20. BKR MHMP připravit a provést separátní cvičení k činnosti DP HMP při výpadku elektrické energie – termín v 1. čtvrtletí 2015.

21. BKR MHMP připravit a provést separátní cvičení s PVK k zajištění dodávek pitné vody – termín v 1. čtvrtletí 2015.
22. BKR MHMP zajistit zpracování studie, která ověří, za jakých podmínek lze vybudovat a provozovat krizový ostrovní provoz pro hl. m. Prahu – termín do 31.8.2014.
23. ZSP MHMP dovybavit všechna svoje sociální zařízení náhradními zdroji elektrické energie – termín do 31.12.2014.
24. MP HMP dopracovat v krizové dokumentaci opatření k činnosti při výpadku elektrické energie v noci i ve dne – termín do 31.10.2014.
25. MP HMP připravit plán a způsob svolání vlastních strážníků v případě rozvinutí krizového řízení MHMP – termín do 30.6.2014.
26. MP HMP provést přehodnocení nasazování strážníků k řešení krizových situací s tím, aby bylo využito až 50 % stavu – termín do 31.10.2014.
27. MP HMP zpracovat plán nasazení strážníků Hlídkového útvaru, nutných prostředků a jeho posílení v případě výpadku elektrické energie během denní doby – termín do 31.10.2014.
28. MP HMP zpracovat na základě pokynů a požadavků BKR MHMP kompletní plán činnosti v případě blackoutu – termín do 31.10.2014.
29. ZZS HMP na základě vyhodnocení cvičení připravit požadavek na posílení z jiných částí země – termín do 30.6.2014.
30. ZZS HMP zvážit dovybavení svých vozidel, včetně personálu pro převoz novorozenců v případě, že se to bude jevit jako nutné, v součinnosti s MZ provést příslušný dohovor – termín do 30.6.2014.
31. DP HMP upravit náhradní povrchovou dopravu s ohledem na omezenou funkčnost všech činností v Praze – termín do 30.9.2014.
32. DP HMP prověřit technický stav náhradních zdrojů - termín do 30.9.2014.
33. DP HMP spolu s BKR MHMP a GŘ HZS provést studii konkrétního využití OSM – termín do 30.11.2014.
34. PS HMP a TSK v součinnosti s Krajským ředitelstvím policie HMP realizovat nákup a uskladnění značek, které jsou nutné k uzavření Prahy při vzniku odpovídající krizové situace – termín do 31.10.2014.
35. MHMP vyzvat vlastníky bytových fondů k uzavření dohod k vypouštění vody z tepelných soustav v zimním období tak, aby vlivem přerušování dodávek elektrické energie nedošlo k jejich popraskání, což by značně ztížilo obnovu dodávek tepla - termín do 30.9.2014.
36. MHMP připravit a provést cvičení k této problematice s tím, že k výpadku elektrické energie by došlo v ranních hodinách, byly by vzaty v potaz všechny organizace a činnosti, jež by výpadkem byly ovlivněny – termín do 31.5.2015.
37. MZOH, OUE MHMP doplnit na základě výsledků cvičení připravovanou AÚEK do kapitoly č. 9 zajištění energetické bezpečnosti při dlouhodobém výpadku dodávek elektrické energie z přenosové soustavy za použití základního proaktivního opatření krizového řízení, kterým je krizový ostrovní provoz Praha doplněný všemi přípojitelnými zdroji na území hl. m. Prahy i mimo ně – termín do 31.5.2014.

V.1.2. Návrhy na zlepšení situace ve vztahu k státu:

1. Legislativně upravit či zpřesnit rozdíl mezi normálním mírovým životem a krizovými stavy, které jsou ze zákona 240/2000Sb vyhlášovány odpovědnými funkcionáři.

Stanovit, zda a kdy přestává platit omezení pro činnost složek IZS při řešení krizových situací. Projednat, zda je možné zavedení 24 hodinových směn, jak navrhuje ZZS HMP.

2. Legislativní úprava zákona o obecní policii ve smyslu změny ze zaměstnaneckého poměru na poměr služební a další potřebné změny. Začlenit obecní policii jako základní složku IZS.
3. Upozornit, že počty Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy nejsou pro krizi, která by zasáhla celou Prahu, dostačující, neboť při cvičení se neřešily objekty státu a kritická infrastruktura státu na území Prahy.
4. Upozornit na nedostatek sil a prostředků AČR k řešení takové krize, včetně příliš dlouhého schvalovacího procesu nasazení příslušníků armády nad limity ze zákona o IZS a ve prospěch podpory činnosti PČR, upřesnit požadované počty příslušníků AČR a doby jejich požadovaného nasazení.
5. Stanovit závazné normy pro vybavení určených subjektů náhradními zdroji, včetně stanovení nutné minimální délky doby jejich výdrže, tj. 72 hodin bez nutnosti doplňování PHM.
6. Upozornit ministerstvo zdravotnictví, že jimi řízené nemocnice na území hlavního města Prahy nejsou připraveny na dopady krize způsobené výpadkem elektrické energie.
7. Požadavky na stát, pokud jde o pomoc ze strany SSHR, včetně adekvátních termínů zahájení výdeje z jejich skladů. Se zástupci SSHR projednat požadavky na zajištění nouzového zásobování vodou, potravinami, PHM a dalším materiálem. To vše v kontextu možností, které Praha má či může na svém území zaktivovat vlastními opatřeními.
8. Dosáhnout stavu, který bude garantovat, že tísňové volání bude prakticky garantováno mobilními operátory za zcela jasných postupů pro obyvatele. Zajistit, že mobilní operátoři zvýší svoje kapacity náhradních zdrojů na vyšší než současnou dobu.
9. GŘ HZS provést dohovor s mobilními operátory k zajištění efektivního přechodu na prioritní volání tak, aby tato činnost nemusela být organizována HZS HMP v době krize, ale systém byl nastaven tak, aby jej operátoři aktivovali sami – termín ???
10. Zahájit jednání o vytvoření krizového ostrovního provozu pro hl. m. Prahu, tvořeného třemi zdroji elektrické energie splňujících kritéria pro zařazení jako prvků kritické infrastruktury o celkovém výkonu cca 300 MW a prostředky automatizace provozu krizových ostrovních provozů v transformovnách 110/22 kV. Těmito zdroji primárně zásobovat subjekty kritické infrastruktury dle stanovených priorit k zachování bazálních činností Prahy. K tomu lze využít i Plán obnovy dodávek elektrické energie, který byl zpracován BKR MHMP.

Příloha:

Vyhodnocení cvičení BLACKOUT 2014 z pohledu energetické bezpečnosti zaměřené na bezpečné dodávky elektřiny v případě deletrvajícího výpadku dodávek elektrické energie z přenosové soustavy ČR